

Л. Б. б
290

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Celović
BEOGRAD

УРЕДБЕ

НАРОДНЕ БАНКЕ

КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

- I О БАНЧИНИМ ЧИНОВНИЦИМА
- II О БАНЧИНИМ СЛУЖИТЕЉИМА, БРОЈАЧИЦАМА И СЛУЖБЕНИЦАМА
- III О ПЕНСИОНОМ ФОНДУ БАНЧИНИХ ЧИНОВНИКА И СЛУЖИТЕЉА.

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА „ДОСИТИЈЕ ОБРАДОВИЋ“

Б. Книгиње Љубице ул. 6.

1922

1766
290

1024805791

Луна Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Ćelović
БЕОГРАД

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45300

УРЕДБЕ

НАРОДНЕ БАНКЕ

КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

- I О БАНЧИНИМ ЧИНОВНИЦИМА
- II О БАНЧИНИМ СЛУЖИТЕЉИМА, БРОЈАЧИЦАМА И СЛУЖБЕНИЦАМА
- III О ПЕНСИОНОМ ФОНДУ БАНЧИНИХ ЧИНОВНИКА И СЛУЖИТЕЉА.

БЕОГРАД
ШТАМПАРИЈА „ДОСИТИЈЕ ОБРАДОВИЋ“
б. Кнегиње Љубице ул. 6.

1922

УРЕДБА

О ЧИНОВНИЦИМА НАРОДНЕ БАНКЕ КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Чл. 1.

Чиновници Народне Банке могу бити: чиновници стални, чиновници привремени и чиновнички приправници.

За сталног чиновника захтева се:

1) да је грађанин Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца;

2) да је навршио 21 годину;

3) да је свршио најмање 4 разреда гимназије или реалке и поред тога Трговачку Академију, или да је свршио коју вишу школу;

4) да је доброг владања;

5) да није под старатељством или стециштем;

6) да није осуђиван нити је под истрагом за злочинства и преступе што бешчасте;

7) да је положио испит прописан овом Уредбом; и

8) да је положио кауцију, ако се кауција за његово службено место тражи.

Првенство имају који су положили матуру и који знају и који стран језик.

Чл. 2.

Привремени чиновници могу бити лица која немају услове под 1, 2, 3, 7 и 8 чл. 1. ове Уредбе. Ови ће се чиновници примати под условима о којима ће Управни Одбор у сваком поједином случају решавати, али они не могу добити никакво право на Пенсиони Фонд чиновника банчиних нити ће у њега улагати.

Када привремени чиновник испуни све услове из чл. 1. ове Уредбе, и нема више од 40 година, може му Управни Одбор одобрити полагање чиновничког испита и утврдити га за сталног чиновника банчиног.

Чл. 3.

Технички чиновници, стални или привремени, могу бити лица која не испуњавају захтеве тачке 2., 3. и 7. чл. 1. ове Уредбе, ако се за извесне послове по доказаној спремности за ове послове могу употребити у Банци.

Чл. 4.

Чиновнички приправник може бити онај који испуњава све услове из чл. 1., изузимајући услов тачке 7-ме, ако није старији од 30 година ни млађи од 19 година, и доброг је здравља.

Приправник се обавезује да ће на годину дана по ступању у Банку полагати чиновнички испит.

Чл. 5.

Чиновнички испит полаже се из ових предмета:

1) Двојног Књиговодства : (практичан рад и теорија) ;

2) Трговачког и банкарског рачунања : (ин-

тересни, друштвени, ефектни и девизни рачуни, и арбитража);

3) Текућих рачуна: (по прогресивном, ретроградном и степенитом систему);

4) Кореспонденције и контоарских послова;

5) Трговачког и Меничног Права; и

6) Банкарства.

Чл. 6.

Испит се полаже пред нарочито одређеном комисијом.

Комисију чине Главни Директор или један од директора као председник и најмање два шефа одељења као чланови.

Испиту присуствује и један члан Управног Одбора као комисар.

Чл. 7.

Испитне оцене бележе се бројевима од један до десет, тако да је најбоља оцена десет.

На испитима из Књиговодства и Трговачког и банкарског рачунања треба кандидат да добије најмање оцену 7, па да се сматра да је испит из тих предмета положио. Ко не положи испит из једнога од та два предмета, неће се пустити на полагање даљих испита.

Из осталих предмета сматраће се да је кандидат положио испит ако добије општу оцену 6, која се изналази из збира оцена тих предмета подељеног бројем предмета.

Општа оцена добија се из збира свих оцена подељенога бројем свих предмета.

Чл. 8.

Приправницима, који испит нису могли по-

ложити, може Управни Одбор допустити да испит изнова полагају после шест месеци од први пут полаганог испита.

Чл. 9.

О свршеном испиту комисија подноси извештај Управном Одбору.

У извештају казаће се какве је оцене кандидат добио из појединих предмета и какав му је општи резултат.

Према томе извештају Управни Одбор решава, хоће ли се испитани кандидат примити за сталног чиновника и у које звање.

Чл. 10.

Сваки чиновник при ступању у службу даје писмену изјаву : да се подчињава свима одредбама Закона о Народној Банци, статута и других правила, уредаба о чиновницима и о Пенсионом Фонду, као и да ће тачно и савесно вршити поверене му дужности како по свима тим одредбама тако и по наредбама својих старешина, и најпосле да ће чувати и службене тајне.

Образац ове изјаве прописује Управни Одбор.

Чиновник банчин док је у активној служби, не сме се упуштати ни у какве трговачке и спекулативне послове. Он ни у ком новчаном заводу не може бити члан управног одбора, а члан надзорног одбора може само по одобрењу Директората.

Чл. 11.

Чиновници ће се унапређивати према својој способности, вредноћи, владању и годинама службе, при чему ће се увек чути и реч Главног Директора, односно његовог заступника.

Чл. 12.

Чиновници не могу бити унапређени ако нису провели бар две године у једном истом звању и с једном истом платом.

Чл. 13.

Стални чиновници, који нису навршили десет година службе, а привремени и после навршених десет година службе, могу бити отпуштени, ма да нису учинили никакву кривицу, ако Управни Одбор нађе, да то интереси банчини захтевају; само се у овом случају морају ти чиновници на три месеца унапред извести, или им се иначе мора издати тромесечна плата.

Чл. 14.

Стални чиновници, који су навршили 10 година службе, могу бити отпуштени само због учињене кривице (види чланове 56. до 61.).

Чл. 15.

Чиновници који даду оставку, не могу напустити своју дужност док их Управни Одбор од дужности не разреши.

Рок разрешења не може бити дужи од три месеца од дана оставке.

Чл. 16.

Главни Директор и директори банчини, које поставља Управни Одбор, чине Директорат банчин и на њих се примењују сва наређења ове Уредбе као и на чиновнике банчине, изузимајући одредбе о постављању и смењивању, о платама, о унапређењу и о одсуству.

За сада су њихове плате:

Главног Директора	. динара	70.000.—
осталих директора	. „	40—50.000.—

Чл. 17.

Звања чиновника Народне Банке иду овим редом:

- а) помоћници директора;
- б) виши инспектори и управници филијала I класе;
- в) шефови одељења у Централи и то: Књиговодства, Благајнице, Банкотног, Есконтног, Заложног и осталих важнијих пословних одељења, инспектори и управници филијала II класе;
- г) помоћници шефова одељења, управници филијала III класе и благајници;
- д) виши чиновници (без нарочите титуле); и
- ђ) нижи чиновници.

Чл. 18.

Ако Управни Одбор чиновнику млађем по звању повери привремено управљање којим одељењем или руковање извесним послом, онда је тај чиновник у томе одељењу у кругу тога посла претпостављен и чиновнику, који је по звању и плати старији од њега.

Чл. 19.

Плате и додатци банчиних чиновника у динарима ово су:

- а) помоћника директора 30.001 — 36.000, 18.000—21.600, 12.000—14.400;
- б) виших инспектора и управника филијала I класе од 24.001—30.000, 14.400—18.000, 9.600—12.000;

в) шефова одељења, инспектора и управника филијала II класе 18.001—24.000, 10.800—14.400, 7.200—9.600;

г) помоћника шефова одељења, секретара, благајника и управника филијала III класе од 14.001—18.000, 8.400—10.800, 5.600—7.200;

д) виших чиновника (без нарочите титуле) од 10.001—14.000, 6.000—8.400, 4.000—5.600;

ђ) нижих чиновника од 5.000—9.000, 3.000—5.400, 2.000—3.600;

е) приправника од 4.200, 2.520, 1.680!

Чл. 20.

У платама по чл. 19. стоје: сталне плате и редовни додатци. Сталне су плате 60% од означене укупне плате, а редован додатак 40% од укупне плате.

Редован додатак може се мењати дизањем и спуштањем према економским приликама решењем Управног Одбора. Поред плате и редовног додатка може бити и додатак на скупоћу, који такође зависи од економних прилика и о коме решава Управни Одбор.

Чл. 21.

Плате се издају првога дана свакога месеца унапред.

Чл. 22.

Чиновницима тече плата од дана кад приме дужност.

Чл. 23.

Чиновници који иступе из службе банчине уживаће плату до дана разрешења од дужности.

Чл. 24.

У случају смрти престаје право на плату по истеку месец дана од свршетка месеца у коме је чиновник умр'о.

Чл. 25.

Сваки чиновник одговара за учињену штету Банци својим имањем, платом и пенсијом.

Али ни за наплату ове штете, као ни за наплату другога каког потраживања од чиновника, не може се чиновнику задржавати никада више од половине плате или пенсије, тако да му у сваком случају мора остати половина слободна.

Чл. 26.

Под платом чиновника разуме се свакада само систематска плата одређена чл. 19., а не и додатци.

Чл. 27.

Сви су стални чиновници дужни да улажу у Пенсионни Фонд по одредбама које кад за њ буду вредиле.

Чл. 28.

Чиновнику који путује по послу банчином накнађује Банка све трошкове и одређује му извесну дневницу.

Дужности чиновника

Чл. 29.

а) Главни Директор

Главни директор стоји под непосредним надзором Гувернера. Он је старешина свију чиновника и осталих службеника банчиних.

Његова је дужност да непосредно општи с Управним Одбором и Гувернером; да од њих прима наредбе и решења, и доставља их ради извршења особљу банчином.

Тако исто му је дужност да води надзор над свима банчиним пословима, да се стара да се ти послови отправљају како у смислу закона, статута и правила банчиних, тако и у смислу одлука Управног Одбора.

Пред ове опште његове дужности, у непосредну његову дужност спада: вођење записника на седницама Управног Одбора као и на зборовима банчиних акционара; помагање Гувернеру у вођењу финансијско-економске политике банчине, у општењу с државним властима, и уопште, помагање Гувернеру у његовом раду по пословима банчиним.

б) *Директори*

Дужности директора за пословну администрацију ове су: да даје директиву свима одељењима банчиним у Централи као: Секретаријату, Благајници, Есконтном, Заложном и Банкнотном Одељењу, Економату, као и другима која се још оснују.

Он има да се брине да се банчина преписка, колико се односи на цео његов ресор, на време и исправно отправља.

Дужности директора за рачунску контролу и инспекцију особито су ове: да контролише рачунски рад свих банчиних рачунских одељења у Централи, а поглавито Књиговодства, Благајнице и Банкнотног Одељења; да контролише и рад банчиних филијала и суделује у оснивању нових

Дужности су директора за девизне послове.

да се брине о свима девизним пословима и да управља девизном централом.

Чл. 30.

Дужности су директорских помоћника, да директорима помажу у свима њиховим пословима.

Они директоре и заступају кад су ови за отправљање послова спречени, ако Управни Одбор друкчије не нареди.

Чл. 31.

Дужности виших инспектора поглавито су у томе, да помажу директора за рачунску контролу и инспекцију у вршењу прегледа појединих банчаних одељења, банчаних филијала и оних новчаних завода и предузећа што с Банком стоје у новчаној вези. Њихове су дужности да помажу и остале директоре, кад год то по банчине послове буде потребно.

Чл. 32.

Управници банчаних филијала управљаће филијалима по закону и статутима, по уредбама, а и по упуствима која буду добијали од Централне банчине. За сваки противан рад, или и нехат у вршењу дужности, биће лично одговорни Управи Банчиној.

Чл. 33.

Старешина Књиговодства у Централни главни је књиговођа банчин. Његова је дужност да се под непосредним надзором директора за рачунску контролу стара о целокупном рачуноводству банчином. Сва одељења банчина и њени филијали дужни су примати од њега наредбе и упуста по пословима Књиговодства и Рачуноводства.

Чл. 34.

Старешина је Благајнице главни благајник.

Он рукује свима благајничким пословима и стара се да се ти послови тачно врше.

Његова је дужност да се стара и о безбедности банчине готовине и новаца.

Благајник одговара непосредно за касе које су њему поверене, и држи, као главни благајник, по један кључ од свију оних главних каса са два и три затвора којима он рукује.

У свима осталим службеним односима благајник се сматра као помоћник главног благајника и подчињен му је у вршењу дужности.

Чл. 35.

Шеф Банкотног Одељења дужан је: да води надзор над израдом банкнота, како оних које се у Банци израђују тако и оних које се израђују ван Банке; да се стара о књижењу израђених и неизрађених банкнота (хартије за банкноте) и осталих послова, који се односе на израду и повлачење банкнота и исплату њихових делова. Његова је дужност да води администрацију свога одељења.

Остале старешине одељења управљају својим одељењима по прописима и упуштвима Централне Дирекције банчине.

Чл. 36.

Сви виши чиновници помажу старешинама одељења.

Они заступају, ако Управни Одбор друкчије не реши, старешине одељења кад год су ови спречени да врше своју дужност.

Чл. 37.

Нижи чиновници врше послове, које им старешине њихових одељења одреде.

Чл. 38.

Сваки чиновник дужан је да врши, поред својих редовних послова, и остале службене послове, које му буде његов старешина одредио.

Чл. 39.

Старешине одељења и управници филијала дужни су да се старају о распореду послова међу подчињене им чиновнике, да им дају потребна објашњења у службеним пословима, и да одржавају потребан ред у службеним односима.

Сви су чиновници дужни да у нејасним питањима траже објашњења и упуства од својих претпостављених старешина.

Чл. 40.

Свако одељење, као и сваки филијал, водиће белешку за књигу матрикулу чиновника. Старешина, односно управник, бележиће све оно што се лично тиче чиновника, а нарочито какав је који чиновник био у раду, и, уопште, у службеним пословима. На основи тих бележака персонални одсек у Централи заводиће податке у општу књигу — матрикулу.

Податке о старешинама одељења и управницима филијалâ или агенција заводиће у ову књигу Дирекција Банчина.

Чл. 41.

Старешине одељења и управници филијала дужни су своје извештаје, предлоге, молбе или

жалбе упућене Гувернеру, односно Управном Одбору, подносити преко Главног Директора.

Остали чиновници дужни су ове своје молбе или жалбе подносити преко својих непосредних старешина.

Старешине су пак дужне спроводити овакве молбе или жалбе одмах Главном Директору, а Главни Директор, ако само питање то изискује, Гувернеру или Управном Одбору.

Чл. 42.

Сваки је чиновник дужан, да се у службеним пословима према свакоме уљудно и пристојно понаша.

Опште одредбе

Чл. 43.

Часове службеног рада банчиног и њених филијала или агенција одређује Управни Одбор у споразуму с Директоратом.

Чл. 44.

За цело време службеног рада чиновници морају бити на послу, морају на одређено време у канцеларију долазити и не смеју пре одређеног времена излазити.

Чл. 45.

Кад се нареди, чиновници морају банчине послове и ван одређеног времена отпраљати.

У сваком случају, и без особене наредбе, чиновници не смеју излазити из канцеларије пре но што канцеларијске послове посвршавају.

Чл. 46.

Чиновник, који због слабости или каквих

важних узрока не може да дође на дужност, свагда ће о томе одмах извести свога непосредног старешину.

Чл. 47.

Ако чиновник, који од дужности изостане, рукује касом, па би кључ од касе био потребан, онда ће се одредити један од чиновника банчаних да кључ прими. О овоме ће се саставити записник, на коме ће спречени чиновник означити, ко ће уместо њега присуствовати при отворању и прегледу касе.

Овај ће се записник саставити у два примерка, потписаће га оба присутна, и један ће се примерак чувати у Банци, а други ће се предати спреченом чиновнику.

Ако се ово не би могло извршити, или ако спречени чиновник не би хтео означити лице које би место њега присуствовало при отворању касе, онда ће се каса отворити у присуству једног директора, једнога чиновника банчиног и једнога представника државне власти.

Чл. 48.

Сваки чиновник мора одсуствовати од дужности бар петнаест дана у години по распореду који му учини старешина у споразуму с ресорним директором.

И свакојачко, чиновници имају право на одсуство од дужности ради одмора и то:

Они који су у служби преко пет година до 20, а они који су у служби преко 15 година до 30 дана у години (чиновник који је по свом праву одсуство у једној години већ употребио,

не може у истој години облигатно одсуствовати).

Одсуства по праву одобраваће се само према претходно поднесеним молбама.

Одсуства до 10 дана одобрава у Централу Главни Директор, а дужа Гувернер.

Управници филијала могу одобрвати одсуства до три дана, а дужа Главни Директор и Гувернер.

Чл. 49.

Чиновницима, који рукују касама или ма каквим вредностима, пре него што почну употребљавати одобрено им одсуство или облигатно одсуство, прегледаће се касе или вредности по пропису пословника. О томе прегледу саставиће се нарочити записник, који ће потписати чиновник који предаје и чиновник који прима дужност, и они који томе прегледу присуствују.

Чл. 50.

За време одсуства и боловања чиновнику иде цела плата са свима припадљностима. Боловање не може бити дуже од године и један дан.

Чл. 51.

Чиновник, који одсуствује од дужности своје у Банци због мобилизације војске или војне вежбе, имаће за време тога одсуства целу плату са свима припадљностима.

Чиновник банчин, позван на служење у сталном кадру, добиће одсуство, али за време тога одсуства неће му ићи никаква плата.

Чл. 52.

Чиновник, који изостане од дужности, а није му одсуство одобрено, или му је одобрено истекло,

па тај свој изостанак не оправда ни за 15 дана, казниће се, и то за изостанак који није дужи од 15 дана губитком плате до три месеца, а за изостанак дужи од 15 дана отпуштањем из службе.

Кривице у служби и ван службе, дисциплинарне казне и поступак

Чл. 53.

Чиновници ће се казнити за иступе у служби и ван службе као : за неуредно вршење дужности, непослушност, издавање службених тајана, обмањивање старешина, недостојно владање.

Чл. 54.

Дисциплинарне су казне ове :

- 1) укор ;
- 2) губитак плате до три месеца, у корист пенсионога фонда чиновника и службеника банчаних ; и
- 3) отпуштање из службе.

Чл. 55.

Казне, мање или веће, изричу се према величини учињене кривице и према дотадашњем понашању и владању чиновника.

Чл. 56.

Главни Директор може казнити чиновника укором и губитком плате до 10 дана, а Гувернер губитком плате до месец дана.

Казну губитка плате за више од месец дана и казну отпуштања из службе може изрећи само Управни Одбор.

Чл. 57.

Чиновник не може бити кажњен ни за какву кривицу докле претходно не буде саслушан.

Пре него што се изрече казна мора се још узети мишљење и од старешине одељења у коме је чиновник који је окривљен.

Чл. 58.

У мањим кривицама узима се од чиновника само његов писмен одговор, а у већим кривицама Управни Одбор одређује комисију од своја два члана и једнога од директора, која ће их извидети.

Чл. 59.

Управни Одбор може наредити да се чиновник уклони од вршења службе док се његово дело не извиди и о њему не донесе одлука.

Чл. 60.

Комисија ће вршити извиђаје на овај начин:

а) саопштиће чиновнику због чега се окривљује и позваће га да даде свој одговор;

б) ставиће окривљеном сва питања, која буду потребна, и позваће га да на њих одговори; и на послетку

в) позваће га да наведе све што држи да му може послужити за оправдање.

О свему овоме саставиће се записник, који ће оптужени потписати и чланови комисије оверити.

Чл. 61.

По свршеном извиђају, комисија ће поднети Управном Одбору сва акта са својим извештајем и мишљењем, и Управни Одбор ће тада донети своју одлуку.

Чл. 62.

О свакој казни коју изрече Гувернер или Главни Директор извештаваће се Управни Одбор у првој седници после изречене казне, и свака ће се казна забележити чиновнику у матрикулу, која се води по чл. 40. ове Уредбе.

Чл. 63.

Чиновник који буде стављен под истрагу за злочинства, или под истрагу и у притвор за преступ, уклониће се од дужности док се његово дело не извиди и не расправи.

Чл. 64.

Чиновник који буде осуђен за злочинство, или за преступ што бешчасти, отпустиће се из службе без икакве накнаде.

За чиновнике који су судски осуђени због других дела, или који су због других дела били под истрагом па ослобођени, решаваће Управни Одбор могу ли и даље остати у служби банчиној и како ће се с њиховом платом поступити.

Ову Уредбу о чиновницима Народне Банке прописао је Главни Одбор у својој седници од 12 јануара 1922 године.

КБр. 6093.

НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Члан Управе,
И. Ј. Бајлони

Гувернер,
Ђорђе Вајфџерт

УРЕДБА

О СЛУЖИТЕЉИМА, БРОЈАЧИЦАМА И ОСТА-
ЛИМ СЛУЖБЕНИЦАМА НАРОДНЕ БАНКЕ
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

І О служитељима

Чл. 1.

Служитељи Народне Банке могу бити стални и привремени.

Стални служитељ може бити сваки држављанин Краљевине, који је здрав, доброг владања, и није под истрагом за кажњива дела.

Чл. 2.

Служитеље прима у службу банчину Главни Директор, и поставља их претходно као привремене на једну годину дана, а затим, ако се за то време покажу као вредни и за службу употребљиви, предлаже их Управном Одбору ради њиховог утврђења за сталне служитеље банчине.

Чл. 3.

Плате и додаци служитеља ови су :

а) — привремених укупно динара 3.000.—

б) — сталних и то :

у I-ом	периоду	службе	од 5	год.	дин.	3.600.—
„ II-ом	„	„	5	„	„	3.900.—
„ III-ем	„	„	5	„	„	4.200.—
„ IV-ом	„	„	5	„	„	4.500.—
„ V-ом	„	„	5	„	„	4.800.—
„ VI-ом	„	„	5	„	„	5.100.—
„ VII-ом	„	„	5	„	„	5.400.—

У наведеним укупним платама 70 од сто је плата, а 30 од сто стални додатак, који се може према економским приликама у земљи мењати.

Осим плате и редовног додатка служитељи банчини уживаће и привремени додатак на скупоћу све док ова буде трајала, чију ће висину према животним приликама одређивати банчин Управни Одбор.

Поред овога Банка набавља служитељима о свом трошку одело и обућу, и то: сваке године по један пар летњег и по један пар зимског одела, по једну летњу и по једну зимску капу, и по два пара обуће; а сваке пак треће године по један горњи зимски капут.

Чл. 4.

Стални служитељи банчини улажу у Пензионни Фонд 2.50% (два и по процента) од своје плате, и стичу право на пенсију, према Уредби о Пензионном Фонду чиновника и служитеља Народне Банке.

Чл. 5.

Сваки служитељ мора тачно и пажљиво извршивати наредбе претпостављених у Банци. Банчина одељења мора одржавати у чистоћи и у

исправном стању. Кад се нареди мора банчине послове отправљати и ван одређеног времена, па и ноћу.

Чл. 6.

За неуредно вршење службе, за обмањивање старешина, за изостанак од дужности, који се не би могао оправдати, служитељи ће се казнити.

Казне су ове:

укор,

губитак плате од једног месеца, и отпуштање из службе.

Све казне над служитељима — пошто их саслуша — изриче Главни Директор, осим казне отпуштања из службе или пенсиновања сталних служитеља.

Казну отпуштања из службе сталних служитеља или њихова пенсиновања изриче Управни Одбор, по саслушању комисије састављене од једног члана Управе, директора и економа. Комисија ће извидети целу ствар и поднети Управном Одбору свој извештај.

Чл. 7.

Стални служитељи који нису навршили 10 година службе, могу бити отпуштени и кад нису учинили никакву кривицу, ако то интереси банчине захтевају; само им се у том случају има издати тромесечна плата унапред.

Чл. 8.

Служитељу који путује по банчином послу, или врши послове банчине ван свога сталног места, Банка накнађује путне трошкове, а поред тога одређује му и извесну дијурну.

Чл. 9.

Сваки служитељ мора одсуствовати од дужности 15 дана у години по распореду који му учини и то: у Централи банчиној банчин економ, а у филијалима управници банчиних филијала.

Оним сталним служитељима који су у служби банчиној преко 10 година, ово одсуство може Главни Директор повећати, ако му се молбом обрате, и потребу за већим одсуством образложе.

Чл. 10.

Сваки служитељ одговара Банци за учињену јој штету својим имањем, платом и пенсијом.

Чл. 11.

У банчиној Централи надзор над служитељима води банчин економ, а у филијалима управници филијала.

II О бројачицама и осталим службеницама

Чл. 12.

Бројачице и остале банчине службенице спадају у ред привременога помоћног особља у Банци.

Чл. 13.

Бројачице — као привремено особље банчино — не улажу у Пенсиони Фонд, нити имају право на пенсију. Њих прима у службу и отпушта из исте Главни Директор банчин.

Чл. 14

Наместо улагања у Пенсиони Фонд оне улажу у фонд службеница банчиних 5% од своје плате, који ће им се улог заједно с интересом, и бан-

чиним прилогом који ће бити раван троструком њиховом улогу, вратити пошто иступе из банчине службе, било да им се иста од стране банчине откаже, било да на исту саме поднесу оставку.

Чл. 15.

Бројачицама и службеницама банчиним, којима би се служба отказала без њихове кривице, поред враћања њиховог улога и издавања банчинога прилога, издаће се унапред и плата и то:

онима, које су у служби до пет година — једномесечна; онима од 5 до 10 година — двумесечна; онима од 10 до 15 година — тромесечна; а онима преко 15 година — шестомесечна плата.

Чл. 16.

Плате и додатци, који су правилима за служитеље банчине предвиђени, важе и за бројачице и остале службенице.

Међутим, ако се која бројачица или службеница банчина у вршењу службе у Банци нарочито истакне, Управни Одбор банчин — на предлог Главног Директора банчиног — може јој изузетно повисити плату и пре рокова означених у скали за служитељске плате, као и дати већу од тамо предвиђене максималне плате.

Чл. 17.

Бројачице и службенице банчине морају тачно и пажљиво извршивати наредбе претпостављених у Банци, и морају се према свакоме пристојно понашати; оне се морају скромно облачити и пристојно живети.

Чл. 18.

За неуредно вршење службе и за нетактично понашање, оне ће се казнити казнама које су предвиђене за банчине служитеље. Њима изриче казну Главни Директор банчин.

Чл. 19.

Одредбе које су предвиђене за одсуства служитеља банчиних, важе и за бројачице и службенице банчине.

Чл. 20.

Све молбе и жалбе, ако би их службенице имале, подnose се Дирекцији банчиној и то: у Централу банчиној преко својих старешина одељења, а у филијалима преко својих управника.

Чл. 21.

Персонални одсек банчин водиће и о службеницама банчиним све оне податке које води о чиновницима и служитељима банчиним.

Ову Уредбу о служитељима, бројачицама и осталим службеницама Народне Банке прописао је Главни Одбор у својој седници од 31 јануара 1922 године.

КБр. 7978.

НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Члан Управе,
И. Ј. Бајлони

Гувернер,
Ђорђе Вајферт

Лука Ћеловић
БЕОГРАД
Luka Čelović
BEOGRAD

УРЕДБА

О ПЕНСИОНОМ ФОНДУ ЧИНОВНИКА И
СЛУЖИТЕЉА НАРОДНЕ БАНКЕ
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Одсек I

Циљ и средства

Чл. 1.

Народна Банка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца установила је за своје чиновнике и служитеље

„Пенсиони Фонд чиновника и служитеља Народне Банке Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца“.

Чл. 2.

Циљ је овом Фонду да буде извор, из кога ће чиновници и служитељи банчини, у својој старости и кад постану неспособни за рад, а у случају њихове смрти њихове удовице и њихова сирочад, добијати издржавање по прописима ове Уредбе.

Чл. 3.

Пенсиони Фонд не може се употребљавати на какав други циљ осим на онај на који је овом Уредбом одређен.

Чл. 4.

Пенсиони Фонд одржаваће се из ових извора:

1) из редовних улога чиновника по пет од сто од систематске плате коју уживају или су је пре пенсиновања уживали;

2) из редовних улога служитеља по два и по од сто од систематске плате коју уживају или су је пре пенсиновања уживали;

3) из једномесечних првих плата чиновника и служитеља кад ступе у службу банчину;

4) из једномесечних повишица плата унапређених чиновника и служитеља;

5) из ванредних улога чиновника и служитеља, који после навршене 26-те године ступе у службу банчину;

оваки чиновници и служитељи дужни су, да наиме ванредног улога положе Пенсионом Фонду по пет од сто од прве своје плате за онолико година колико имају више од 26 година;

6) из ванредних улога чиновника који се ожене после навршених 30 година;

оваки ће чиновници плаћати наиме ванредног улога пет од сто од плате коју буду имали у време женидбе, и то за онолико година колико имају више од 30 година;

чиновници који се ожене после навршених 30 година, плаћаће овај ванредни улог без обзира на то да ли су били пре ожењени или не, ако разлика у годинама између жене и мужа буде већа од десет година;

7) из редовних прилога банчиних који ће бити трипут већи од редовних улога свију чиновника и четирипут већи од редовног улога свију служитеља;

8) из ванредних прилога банчиних, поклона, добровољних прилога, завештања и дисциплинарних казни;

9) из интереса на капитал Фонда.

Ако би се које године догодило, да укупни приходи Пенсионога Фонда не би били довољни да покрију његове укупне расходе, Народна ће Банка разлику подмиривати на терет рачуна административних трошкова.

Чл. 5.

Осим Гувернера и државног комисара, сви стални чиновници, служитељи и пензионари дужни су улагати у Пенсиони Фонд, по прописима ове Уредбе.

Чл. 6.

Чиновници и служитељи, који својеволно оставе банчину службу, губе право на даље улагање у Фонд и на свако право на Пенсиони Фонд, како они тако и њихове жене и деца. Улози им се не враћају.

Чл. 7.

Чиновници и служитељи, који пресудом државних судова буду осуђени за злочинства и преступе што бешчасте, или који по Уредби о чиновницима Народне Банке Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца дисциплинарним решењем изгубе службу, губе право на даље улагање у Фонд. Тиме губе право на пенсију и они сами, и њихове удовице, и њихова деца, и улози им се не враћају.

Управни ће Одбор међутим имати право да реши да се удовици и деци, ако налази да они

то заслужују, издаје било цела било делимична пензија у напред поменутих случајевима.

Исплата пензије једнога чиновника или служитеља престаје месец дана од свршетка месеца у коме је пензионар умр'о.

Чл. 8.

Улози се враћају и то без интереса само оним чиновницима и служитељима, било сталним било привременим, које Управа банчина без икакве кривице њихове отпусти из службе банчине пре но што су они задобили право на пензију.

Улози које је Банка уплатила не враћају се никоме.

Чл. 9.

Сви стални чиновници и служитељи, док су у служби и кад буду пенсионовани улагаће у Фонд своје улоге, а тако исто и Банка, на овај начин :

- 1) редовне улоге плаћаће и чиновници и Банка првога дана свакога месеца;
- 2) првомесечне плате наплаћиваће се од чиновника и служитеља у четири месечна рока;
- 3) једномесечна повишица узимаће се првог месеца кад је чиновник или служитељ унапређен;
- 4) ванредни улози чиновника, који су ступили у службу банчину после навршених 26 година, или се оженили после навршених 30 година живота, наплаћиваће се према решењу Управног Одбора у месечним ратама, но тако да се најдаље за три године мора све наплатити;
- 5) од чиновника или служитеља, који су кажњени губитком плате више од једног месеца,

задржаће се за овај Фонд месечно не мање од петине а не више од половине плате док се не наплати потпуна сума (по себи се разуме да у ту половину треба урачунати и све друге обуставе, као порез итд., тако, да чиновник, односно служитељ, мора увек примити најмање чисту половину своје плате).

Чл. 10.

Благајница која издаје чиновницима и служитељима плате и пенсије, наплаћиваће од њих сваког месеца при издавању плате односно пенсије, за Пенсионски Фонд онолико колико је сваки дужан да положи најмање свога улога.

Чл. 11.

Ако се што по чл. 10. због смрти чиновника или служитеља не би могло наплатити, наплаћиваће се поступно према решењу Управног Одбора из пенсије удовица или сирочади чиновника или служитеља, ако им ова припада; с друге стране неће се наплата тражити.

Одсек II

Право на пенсије, исплаћивање и губишак пенсије

Чл. 12.

Чиновник или служитељ добија право на пенсију кад наврши 10 година службе.

У пенсију се може ставити:

- 1) кад наврши 35 година службе;
- 2) ако је због телесне или умне слабости постао неспособан за службу;

- 3) ако због болести не би могао дуже од године дана вршити своју службу;
- 4) ако је навршио 60 година живота;
- 5) ако га на то казни дисциплински суд.

Чл. 13.

Чиновник или служитељ, који је навршио 10 година службе, добија 40% своје систематичне плате на име пенсије. Са сваком даљом годином службе расте пенсија са 2·4 процента тако, да онај, који је навршио тридесет пет година службе или и више, добија на име пенсије потпуну своју последњу систематичну плату.

Но ни у ком случају не може чиновнику или служитељу бити пенсија мања од 600.— динара годишње.

Чл. 14.

Године службе рачунају се од дана кога је чиновник или служитељ утврђен за сталног чиновника или служитеља, па до дана док се као пензионер не разреши од дужности.

Чл. 15.

Пенсија престаје:

- а) ако се пензионерани чиновник или служитељ врати у службу банчину, или ступи у коју другу службу без банчиног одобрења;
- б) кад пензионерани чиновник или служитељ умре, на месец дана од свршетка месеца у коме је пензионер умр'o.

Чл. 16.

Чиновници или служитељи који су због телесне или умне неспособности стављени у пенсију,

дужни су, кад оздраве, да се на позив банчин врате у службу, само не с мањом платом од оне, коју су пре пенсионовања имали; ако то не би хтели, сматраће се као чиновници или служитељи који су напустили дужност.

Чл. 17.

У године службе неће се рачунати време које је чиновник или служитељ провео у пенсији.

Чл. 18.

Чиновницима или служитељима, који се, у случају мобилизације војске, било због рата било иначе, позову на војну дужност, признаће се време проведено у тој дужности као служба у Банци; но време служења у редовној војсци (у сталном кадру) неће се рачунати у године службе проведене у Банци.

Чл. 19.

Чиновницима или служитељима, који су због телесне или умне слабости постали неспособни за службу, а нису задобили право на пенсију, може Банка дати какву помоћ, било једампут за свагда, било као годишње издржавање.

Чл. 20.

Пенсионовани чиновници или служитељи губе право на пенсију ако буду осуђени за злочинства или за преступе што бешчасте.

Чл. 21.

Удовице или деца умрлих чиновника или служитеља имају право на пенсију од дана смрти мужа, односно оца, ако је овај навршио пет година службе у Банци.

Чл. 22.

Величина пензије удовица и сирочади равна је петоме делу последње систематичне плате мужевље, односно очеве, ако је умрли чиновник служио више од 10 година; пензија расте за сваку даљу годину с 1·2 (једним и две десетине) процентом.

Но ни у ком случају не може ова пензија бити мања од 600.— динара, ни већа од 6.000.— динара годишње.

Чл. 23.

Право на пензију губе:

- 1) удовица кад се преуда;
- 2) мушка и женска деца кад постану пунолетна, а и пре тога ако имају какву сталну зараду; изузимају се мушка и женска деца, која су неспособна за сваки рад;

3) женска деца кад се удоме пре пунолетства.

Но и удовица и мушка и женска деца губе пензију ако буду осуђени за злочинство или преступе што бешчасте.

Чл. 24.

Право на пензију немају:

- 1) удовица која се законитим путем од мужа раздвојила;
- 2) усвојена деца и пасторчад.

Чл. 25.

Удовице, пунолетна деца, која задрже право на пензију по чл. 23., и стараоци малолетне деце доказују право на пензију на овај начин:

1. ако је удовица с децом, дужна је да поднесе:

а) извод из протокола венчаних за доказ свога брака с умрлим мужем;

б) извод протокола крштених за доказ брачног рођења и година деце;

в) уверење да су деца у животу.

2. Ако је удовица сама, поднеће извод из протокола венчаних.

3. Ако су деца остала без родитеља, њихови стараоци поднеће:

а) извод из протокола крштених;

б) уверење да су деца у животу.

4. Ако се изводи из црквених књига не могу набавити, онда се место њих могу употребити и други законом прописани докази.

Чл. 26.

Према поднесеним доказима, а на предлог Управе Пенсионога Фонда, Управни Одбор банчин решава коме ће се и колика пенсија издавати.

Чл. 27.

Банчина благајница издаваће удовицама и сирочади пенсије првога дана свакога месеца на признаницу.

Чл. 28.

Удовице и сирочад, који станују ван Краљевине, дужни су подносити признанице за примање пенсије оверене надлежном влашћу.

Чл. 29.

Управа Пенсионога Фонда дужна је уверавати се:

1) да се удовица није преудала;

2) да су мушка деца још малолетна, или да немају какву сталну зараду;

3) да се женска деца нису удомила, или нису навршила 21 годину живота и, на послетку

4) да су удовице и сирочад у животу и да нису осуђени за злочинства или преступе што бешчасте.

Чл. 30.

Чиновницима и служитељима који су ступили у службу банчину пре ове Уредбе, признаће се све досадашње време проведено у служби банчиној за пенсију.

Досадашњи Фонд служитеља банчиних уноси се у Пенсионни Фонд по овој Уредби.

Одсек III

Управа Пенсионога Фонда и њен посао

Чл. 31.

Пенсионим Фондом рукује Управа Пенсионога Фонда састављена из пет чланова.

Управни и Надзорни Одбор банчин бирају из своје средине по једног, а Банчини чиновници три члана који стално станују у Београду.

Сви чланови Управе Пенсионога Фонда бирају се на годину дана.

Чланови Управе Пенсионога Фонда бирају између себе председника и пословођу.

Чл. 32.

Управа Пенсионога Фонда заступа Фонд према свима властима и лицима.

Она предлаже Управном Одбору Банке како ће се најкорисније руковати капиталом Пенсионога Фонда и брине се о свима пословима овога Фонда.

За Пенсциони Фонд потписују пуноважно председник и пословођа.

Чл. 33.

Управа Пенсионога Фонда одређује себи пословни ред и састаје се на позив председника или пословође.

За пуноважне одлуке Управе Пенсионога Фонда потребно је присуство најмање три члана, међу којима свагда мора бити или члан Управног или члан Надзорног Одбора банчиног.

Одлуке се доносе простом већином гласова.

При једнакој подели гласова решава глас председников.

Чл. 34.

Пенсиони Фонд имаће поред својих главних рачуна у књигама банчиним и своје засебно рачуноводство.

Књиговодство банчино дужно је да подноси на крају сваке године Управи Пенсионога Фонда извештај о стању Фонда, а Управа Пенсионога Фонда дужна је те извештаје подносити банчином Управном Одбору.

Вредности Пенсионога Фонда чуваће банчино Одељење за Оставе, а све новчане послове његове: примање улога и интереса, исплаћивање пенсија итд., вршиће банчина благајница по упуствима и наредбама Управе Пенсионога Фонда, које морају бити одобрене од банчине Управе.

Ове послове Банка врши бесплатно.

Чл. 35.

О свима чиновницима и служитељима Народне Банке водиће се у пенсионом одсеку банчи-

ном записник (матрикула), у који ће се бележити: име и презиме свакога чиновника и служитеља; дан њихова рођења; дан ступања у службу банчину; дан рођења жене и деце; дан венчања; откад важи која плата или повишица; и најпоследње пенциони улози по њиховим разним категоријама.

Овај записник стајаће на расположењу Управи Пенсионога Фонда.

Чл. 36.

Управни Одбор Народне Банке може, на предлог Управе Пенсионога Фонда, предузимати измене и допуне у овој Уредби кад год буде потребно.

Такве измене и допуне обавезне су за све чиновнике банчине па и за служитеље.

Изменама и допунама не могу се смањити пенсије оних који их већ уживају.

Чл. 37.

Ако би Народна Банка ма из каквих узрока престала постојати (ликвидирала), Управа Пенсионога Фонда сазваће скуп банчиних чиновника и заступника удовица и сирочади који уживају пенсију, и тај ће скуп решити како ће се са заоставштином Пенсионога Фонда даље поступити.

Ову Уредбу о Пенсиономе Фонду чиновника и служитеља Народне Банке прописао је Главни Одбор у својој седници од 31 јануара 1922 године.

КБр. 7978.

НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Члан Управе,

И. Ј. Бајлони

Гувернер,

Ђорђе Вајферт
